

ZUS DLA BIZNESU

Magazyn informacyjny Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

🗨️ Działalność w 2 państwach członkowskich UE lub EFTA – gdzie się ubezpieczyć?

Chcesz prowadzić działalność na własny rachunek jednocześnie w 2 państwach członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu? Będiesz ubezpieczony w państwie zamieszkania, jeśli wykonujesz tam znaczną część działalności.

→ [czytaj więcej na s. 2](#)

➡️ Zaświadczenie Z-3 niezbędne do wypłaty zasiłku

Wpływają do nas pytania, czy trzeba składać zaświadczenie Z-3 do każdego zwolnienia lekarskiego. Wyjaśniamy, że obowiązek złożenia tego zaświadczenia oraz zakres danych, które trzeba w nim podać, wynika z przepisów, a nie z naszych regulacji.

→ [czytaj więcej na s. 3](#)

☰ Wyższe minimalne wynagrodzenie to wyższe zasiłki

Od 1 stycznia 2019 roku minimalne wynagrodzenie wzrasta do 2250 zł. Dla niektórych osób oznacza to wyższą podstawę, od której nalicza się zasiłek.

→ [czytaj więcej na s. 4](#)

☰ AKTUALNOŚCI

Będą zmiany w programach Płatnik i ePłatnik

W związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych pracodawcy będą przekazywać nowy zestaw danych za zatrudnionych. Zmiany w dokumentach ubezpieczeniowych uwzględnimy w programach Płatnik i ePłatnik.

Nowe dane

Od 2019 roku będziesz przekazywać informacje o przychodzie pracownika i okresach pracy nauczycielskiej w imiennym raporcie miesięcznym ZUS RPA. Będziesz przysyłać nam ten raport za miesiąc, w którym:

- wypłacisz pracownikowi przychód należny za lata poprzednie, np. w marcu 2019 roku trzynastkę za 2018 rok,
- wypłacisz pracownikowi składnik wynagrodzenia (np. dodatek stażowy), od którego nie opłaciłeś składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, obok świadczeń z tytułu niezdolności do pracy (np. zasiłku chorobowego),
- Twój pracownik wykonywał pracę nauczycielską.

Od nowego roku będziesz nas także informować o dacie i sposobie rozwiązania stosunku pracy albo stosunku służbowego. Dodamy w formularzu ZUS ZWUA nowy blok, w którym podasz te dane.

Jeśli zechcesz przechowywać dokumentację pracowników zatrudnionych w latach 1999–2018 tylko przez 10 lat, a nie przez 50, będziesz musiał przekazać informacje za te lata zatrudnienia w raporcie ZUS RIA. Wcześniej musisz złożyć oświadczenie (ZUS OSW), że przekażesz raporty ZUS RIA.

Oświadczenie składasz w wybranym przez siebie czasie. Jeśli je złożysz, masz 12 miesięcy na przekazanie raportów ZUS RIA za wszystkie

osoby zatrudnione w latach 1999–2018. Przemysł więc swoją decyzję.

Modyfikacja programów Płatnik i ePłatnik

Do zmian w dokumentach dostosujemy program Płatnik. Dodamy nowe formularze ZUS OSW, ZUS RIA, ZUS RPA oraz zmienione – ZUS DRA, ZUS ZWUA, informację miesięczną dla osoby ubezpieczonej, informację roczną dla osoby ubezpieczonej.

Wprowadzimy słowniki, które ułatwią wypełnianie nowych dokumentów. Program będzie również sprawdzał, czy wypełniasz te dokumenty prawidłowo, i sygnalizował, gdy popełnisz błąd. Dodamy też w programie Płatnik komunikat, który będzie Cię informował o upływającym terminie, w którym powinien złożyć dokumenty ZUS RIA.

Do zmian wynikających ze skrócenia okresu przechowywania dokumentacji pracowniczej dostosujemy także aplikację ePłatnik, z której korzystają płatnicy składek zatrudniający do 100 pracowników.

Zmiany w systemach kadrowo-płacowych

Jeśli program kadrowo-płacowy, z którego korzystasz, nie ewidencjonuje danych, które musisz nam przekazywać od 2019 roku w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt, powinieneś ten program dostosować.

Asystenci medyczni pomagają przy wystawianiu e-ZLA

Od 1 grudnia lekarze mogą wystawiać zwolnienia tylko w formie elektronicznej (e-ZLA). Mogą również upoważnić asystentów medycznych, aby wystawiali e-ZLA w ich imieniu.

Asystentem medycznym może być osoba, która wykonuje zawód medyczny lub czynności pomocnicze przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Osoba ta musi mieć konto na Platformie Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) i musi być wpisana do Rejestru Asystentów Medycznych (RAM) – ram.rejestrymedyczne.csioz.gov.pl/. Konto na PUE ZUS musi mieć także lekarz, w imieniu którego asystent będzie wystawiał e-ZLA.

Asystent medyczny upoważniony do wystawiania e-ZLA wykonuje w imieniu lekarza tylko techniczne czynności. O samym zwolnieniu i jego szczegółach nadal decyduje lekarz.

Pomagamy lekarzom i asystentom medycznym w zakładaniu kont na PUE ZUS. Wyjaśniamy, jak uzyskają certyfikat z ZUS, którym mogą podpisać zwolnienie. Uczymy również, jak wystawiać e-ZLA.

Wszystkich zainteresowanych prosimy o kontakt z naszą najbliższą placówką lub z koordynatorem e-ZLA (ich lista jest na stronie www.zus.pl/ezla w zakładce [Lista koordynatorów e-ZLA w placówkach ZUS]).

Fot.: © Fotolia.com/ auremar

*Drodzy Czytelnicy,
życzymy spokojnych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęścia i pomyślności w nowym roku.*

Redakcja „ZUS dla Biznesu”

Działalność w 2 państwach członkowskich UE lub EFTA – gdzie się ubezpieczyć?

Chcesz prowadzić działalność na własny rachunek jednocześnie w 2 państwach członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu? Będziesz ubezpieczony w państwie zamieszkania, jeśli wykonujesz tam znaczną część działalności.

Miejsce zamieszkania

Miejsce zamieszkania to miejsce, w którym rzeczywiście mieszkasz (to nie jest miejsce zameldowania). Aby ustalić Twoje miejsce zamieszkania, bierze się pod uwagę m.in.:

- sytuację rodzinną (status rodzinny i więzi rodzinne),
- długość pobytu w danym państwie,
- sytuację zawodową (charakter i specyfikę pracy – zwłaszcza miejsce, w którym pracujesz czy prowadzisz działalność niezarobkową),
- sytuację mieszkaniową (czy ma charakter stały),
- miejsce, w którym płacisz podatki.

Znaczna część działalności

Aby ustalić, gdzie prowadzisz znaczną część działalności, musisz uwzględnić następujące kryteria:

- obrót,
- czas pracy,
- liczbę świadczonych usług lub dochód.

Ta lista kryteriów nie jest wyczerpująca. Możesz wziąć pod uwagę także inne czynniki.

Jeśli w państwie zamieszkania spełniasz co najmniej 25% tych kryteriów, to w tym państwie będziesz objęty ubezpieczeniem społecznym.

Przykład 1

Andrzej mieszka w Polsce. Prowadzi działalność na własny rachunek w Polsce i w Czechach. Przez 3 dni w tygodniu pracuje w Polsce, a przez 2 dni – w Czechach. Ponieważ prowadzi on w Polsce, czyli

w państwie zamieszkania, znaczną część działalności, będzie ubezpieczony w Polsce.

Centrum zainteresowania dla działalności

Jeśli w kraju, w którym mieszkasz, nie wykonujesz znacznej części działalności, będziesz ubezpieczony w państwie, w którym jest centrum zainteresowania dla Twojej działalności.

Centrum zainteresowania określa się, biorąc pod uwagę wszystkie aspekty działalności, a zwłaszcza:

- stałe miejsce prowadzenia działalności,
- zwyczajowy charakter,
- okres trwania działalności,
- liczbę świadczonych usług,
- Twój zamiar, który wynika ze wszystkich uwzględnionych okoliczności.

Przykład 2

Karol mieszka w Polsce. Prowadzi działalność na własny rachunek w Polsce i we Francji. Przez 1 dzień w tygodniu pracuje w Polsce, a przez 4 dni – we Francji. Karol nie prowadzi działalności w znacznej części w Polsce, czyli w państwie zamieszkania. Jeśli jednak centrum zainteresowania dla jego działalności jest w Polsce, to w Polsce będzie on objęty ubezpieczeniami społecznymi.

Ważne!

Jeśli mieszkasz w Polsce i chcesz prowadzić działalność na własny rachunek w 2 lub w kilku państwach, to poinformuj nas o tym.

Fot.: © Fotolia.com/ T. Zajda

Jeśli jesteś aktywny zawodowo na terenie kilku państw członkowskich, to możesz w tym samym okresie podlegać zabezpieczeniu społecznemu wyłącznie w jednym z nich. Jest ono ustalane na podstawie przepisów unijnych.

Konieczny wpis do rejestru przechowawców

Jeśli prowadzisz działalność, która polega na przechowywaniu dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców, bez wpisu do rejestru przechowawców, musisz uzyskać ten wpis najpóźniej do 31 grudnia 2018 roku. Rejestr prowadzi marszałek województwa, w którym prowadzisz działalność.

Od 1 stycznia 2019 roku będą obowiązywały nowe przepisy dla przedsiębiorców, którzy przechowują dla pracodawców dokumentację osobową i płacową przez określony czas. Za prowadzenie takiej działalności gospodarczej bez wymaganych uprawnień będzie nakładana kara pieniężna w wysokości do 100 tys. zł.

Jeśli nie uzyskasz wpisu do rejestru przechowawców do końca tego roku, musisz zakończyć działalność przechowalniczą. Dokumentację musisz w takim przypadku przekazać przechowawcy, który jest uprawniony do jej przechowywania. Wykaz przechowawców jest dostępny na stronie Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych oraz w urzędzie marszałkowskim województwa, w którym prowadzisz działalność.

Ustalenie ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych

Możesz nas zapytać, w którym państwie powinieneś się ubezpieczyć, bo wykonujesz pracę na własny rachunek w 2 państwach. Wyślemy wtedy do Ciebie i do instytucji państwa, w którym prowadzisz działalność na własny rachunek, pismo o ustaleniu polskiego lub innego ustawodawstwa.

Jeśli instytucja zagraniczna zgodzi się z ustalonym przez nas polskim ubezpieczeniem, złóż do nas wniosek o wydanie zaświadczenia A1. Wzór wniosku znajdziesz na stronie www.zus.pl.

Jeśli ustalimy, że powinieneś podlegać ubezpieczeniom w innym państwie, złóż wniosek o wydanie zaświadczenia A1 do instytucji zabezpieczenia społecznego tego państwa.

Jeśli nie zgodzisz się z ustalonym przez nas ubezpieczeniem (polskim lub innego państwa), możesz wystąpić o wydanie decyzji, od której możesz się odwołać do sądu.

Możesz też od razu złożyć do nas wniosek o wydanie zaświadczenia A1. Gdy uznamy, że spełniasz warunki, wydamy Ci je.

Jeśli nie spełnisz warunków, wydamy decyzję o odmowie wydania zaświadczenia i określimy ubezpieczenie innego państwa. Poinformujemy o takiej decyzji instytucję państwa, w którym prowadzisz działalność na własny rachunek. Jeśli zgodzi się ona z takim ustaleniem, złóż w tym państwie wniosek o wydanie dokumentu A1.

Jeśli nie zgodzisz się z naszą decyzją o odmowie wydania A1 i podleganiu ubezpieczeniom w innym państwie, możesz złożyć odwołanie do sądu.

Wyższe minimalne wynagrodzenie to wyższe zasiłki

Od 1 stycznia 2019 roku minimalne wynagrodzenie wzrasta do 2250 zł. Dla niektórych osób oznacza to wyższą podstawę, od której nalicza się zasiłek.

Twój pracownik jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy? Podstawa wymiaru zasiłku, od której oblicza się jego zasiłek chorobowy, opiekuńczy, macierzyński lub świadczenie rehabilitacyjne, nie może być niższa od określonej przepisami kwoty. Od 1 stycznia 2019 roku nie może być ona niższa niż 1941,52 zł. To kwota minimalnego wynagrodzenia pomniejszonego o 13,71% (o kwotę, która odpowiada stopnie procentowej składek na ubezpieczenia

społeczne w części finansowanej ze środków pracownika).

Jeśli płatnik zasiłku (Ty albo ZUS) ustali, że podstawa zasiłku przysługującego za okres od 1 stycznia 2019 roku jest niższa niż 1941,52 zł, to podwyższy ją do tej właśnie kwoty.

Jeśli pracownik pracuje w niepełnym wymiarze czasu pracy, to minimalną podstawę wymiaru zasiłku trzeba zmniejszyć proporcjonalnie do jego czasu pracy.

Sukces e-składki

Od 2 stycznia do 20 listopada 2018 roku płatnicy przekazali składki w wysokości 232,1 mld zł. To o 16,2 mld zł więcej niż w analogicznym okresie 2017 roku.

Kolejną korzyścią e-składki jest mniej błędów. Od stycznia do października 2018 roku było tylko 291 wpłat z błędnym numerem rachunku składkowego, podczas gdy w porównywalnym okresie 2017 roku – ponad 223 tys. Liczba pomyłek zmniejszyła się więc o 99,9%.

TERMINY I SKŁADKI

Składki

Minimalna wysokość składek za kwiecień–grudzień 2018 r. na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe (1,67%)* i chorobowe:

- przy 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia _____ 199,34 zł
- przy 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego _____ 843,45 zł

Składka na Fundusz Pracy** (dot. pkt 2) _____ 65,31 zł

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. podstawa wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie kwoty 11 107,50 zł (czyli 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek).

W 2018 r. podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób prowadzących pozarolniczą działalność stanowi kwota zadeklarowana, nie niższa niż 3554,93 zł (75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale 2017 r., włącznie z wypłatami z zysku).

Składka na ubezpieczenie zdrowotne w 2018 r., nie może być niższa niż 319,94 zł (czyli 9,00% podstawy wymiaru).

* Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe jest ustalana na rok składkowy (od 1 kwietnia danego roku do 31 marca następnego roku).

** Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy znajdziesz na www.zus.pl.

Dane podstawowe

Minimalne wynagrodzenie za pracę w 2018 r. _____ 2100,00 zł

Minimalne wynagrodzenie za pracę w 2019 r. _____ 2250,00 zł

Przeciętne wynagrodzenie w III kwartale 2018 r. _____ 4580,20 zł

Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w 2018 r. _____ 133 290,00 zł

Wskaźnik waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przyjmowanej do obliczenia świadczenia rehabilitacyjnego w IV kwartale 2018 r. _____ 100,1%

Zmniejszymy emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, jeśli przychód emeryta lub rencisty przekroczy 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za dany kwartał, czyli:

- od 1 grudnia 2017 r. _____ 2979,00 zł,
- od 1 marca 2018 r. _____ 3161,70 zł,
- od 1 czerwca 2018 r. _____ 3236,00 zł,
- od 1 września 2018 r. _____ 3164,80 zł,
- od 1 grudnia 2018 r. _____ 3206,20 zł.

Zawiesimy emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, jeśli przychód emeryta lub rencisty przekroczy 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za dany kwartał, czyli:

- od 1 grudnia 2017 r. _____ 5532,30 zł,
- od 1 marca 2018 r. _____ 5871,70 zł,
- od 1 czerwca 2018 r. _____ 6009,70 zł,
- od 1 września 2018 r. _____ 5877,40 zł,
- od 1 grudnia 2018 r. _____ 5954,30 zł.

Od 1 marca 2018 r. kwoty maksymalnego zmniejszenia wynoszą:

- 582,38 zł – dla emerytur, rent z tytułu całkowitej niezdolności do pracy,
- 436,82 zł – dla rent z tytułu częściowej niezdolności do pracy,
- 495,06 zł – dla rent rodzinnych dla jednej osoby.

Ważne!

Jeśli emeryt osiągnął powszechny wiek emerytalny (60 lat – kobieta, 65 lat – mężczyzna) nie zawiesimy ani nie zmniejszymy emerytury. Nie dotyczy to jednak emeryta, który kontynuuje zatrudnienie na podstawie stosunku pracy podjęte przed nabyciem prawa do emerytury.

Terminy

Terminy opłacania składek za listopad i grudzień 2018 r.

	za listopad 2018 r.	za grudzień 2018 r.
jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe	5 grudnia 2018 r.	7 stycznia 2019 r.
osoby, które opłacają składki wyłącznie za siebie	10 grudnia 2018 r.	10 stycznia 2019 r.
pozostali płatnicy	17 grudnia 2018 r.	15 stycznia 2019 r.

Centrum Obsługi Telefonicznej (COT): pon.–pt., godz. 7⁰⁰–18⁰⁰ 22 560 16 00*

* koszt połączenia według umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym

ADRES INTERNETOWY:

www.zus.pl Baza wiedzy o ubezpieczeniach społecznych Platforma Usług Elektronicznych

Zachęcamy do lektury naszych magazynów: „ZUS dla Ciebie”, „ZUS dla Seniora”, „ZUS dla Studenta”.

Wszelkie uwagi i sugestie dotyczące „ZUS dla Biznesu” można przesyłać na adres: zusdlabiznesu@zus.pl

Magazyn informacyjny Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Wydawca: Centrala ZUS w Warszawie
Magazyn powstaje pod redakcją departamentów Centrali ZUS:
Departamentu Ubezpieczeń i Składek,
Departamentu Realizacji Dochodów,
Departamentu Zasiłków,
Departamentu Kontroli Płatników Składek,
Departamentu Świadczeń Emerytalno-Rentowych,
Departamentu Obsługi Klientów oraz
Gabinetu Prezesa
Skład: Poligrafia ZUS w Warszawie. Zam. nr 3268/18